

EIDD:n Tukholman julistus©

”Hyvä suunnittelu mahdollistaa, huono suunnittelu estää”

Johdanto

Heti perustamisensa jälkeen vuonna 1993 EIDD – Design for All Europe kehitti oman tehtävämäärittelynsä: ”Elämän laadun parantaminen kaikille sopivan suunnittelun avulla”.

Toimittunaan kymmenen vuotta kaikille sopivan suunnittelun eurooppalaisena keskuksena kehittäen sekä ulkoisia suhteita että sisäistä rakennettaan – nykyään kansallisia jäsenorganisaatioita, yritysjäseniä ja henkilöjäseniä kuudessatoista Euroopan maassa – EIDD uskoo, että nyt on tullut aika esittää kaikille sopivan suunnittelun julistus.

Kaikille sopiva suunnittelu (Design for All) perustuu 1950-luvun pohjoismaiseen funktionalismiin ja 1960-luvun ergonomiseen suunnitteluun. Sillä on myös sosiaalipoliittinen tausta pohjoismaisessa hyvinvointipolitiikassa, mikä synnytti Ruotsissa 1960-luvun lopulla lähinnä esteettömyyteen viittaavan käsitteen ”kaikkien yhteiskunta”. Tämän ajatusmallin pohjalta laadittiin YK:n vammaisten henkilöiden mahdollisuuksien yhdenvertaistamista koskevat yleisohjeet, jotka hyväksyttiin YK:n yleiskokouksessa joulukuussa 1993. YK:n esteettömyyttä koskevien yleisohjeiden keskittyminen esteettömyyteen nimenomaan yhdenvertaisuuteen liittyvänä seikkana toimi inspiraationa Design for All -filosofian kehittämiseksi, ja EIDD hyväksyi tämän käsitteen yleiskokouksessaan Barcelonassa vuonna 1995.

Sen rinnalla on kehitetty vastaavia käsitteitä muualla maailmassa. Yhdysvalloissa Disabilities Act edesauttoi Universal Design -käsitteen kehittymistä, ja Inclusive Design on käsitteenä vallannut alaa Britanniassa.

Nykyään Design for All tunnustetaan yhä yleisemmin olennaiseksi osaksi kestävän kehityksen proaktiivisia strategioita.

Sen vuoksi EIDD – Design for All Europe hyväksyy yleiskokouksessaan Tukholmassa 9. toukokuuta 2004 seuraavan julistuksen:

Ihmiset ovat nykyään kaikkialla Euroopassa iältään, kulttuureiltaan ja kyvyiltään aiempaa moninaisempia. Pystymme nykyään selviytymään sairauksista ja vammaisuudesta paremmin kuin koskaan ennen. Maailma on monimutkainen paikka, mutta se on meidän oma luomuksemme, joten meillä on myös mahdollisuus – ja velvollisuus – perustaa suunnitelmamme inklusion periaatteeseen.

Design for All tarkoittaa suunnittelua, joka huomioi ihmisten monimuotoisuuden, sosiaalisen inklusion ja yhdenvertaisuuden. Tämä kokonaisvaltainen ja innovatiivinen lähestymistapa on haaste, joka mittaa kaikkien suunnittelijoiden, urakoitsijoiden, viranomaisten ja poliittisten johtajien luovuutta ja eettisyyttä.

Design for All -suunnittelu pyrkii antamaan kaikille ihmisille yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua yhteiskunnan kaikkiin osa-alueisiin. Jotta tämä olisi mahdollista, rakennetun ympäristön, arkisten esineiden, palveluiden, kulttuurin ja tiedotuksen – kaiken, joka on ihmisten tekemää ja tarkoitettu ihmisten käytettäväksi – täytyy olla helposti käytettävissä kaikille yhteiskuntaan kuluville ja mukauduttava ihmisten moninaisuuden muutoksiin.

Design for All tarkoittaa ihmisten tarpeita ja haluja koskevien analyysien tietoista hyödyntämistä ja edellyttää loppukäyttäjien osallistumista suunnitteluprosessin kaikkiin vaiheisiin.

Sen vuoksi EIDD – Design for All Europe kehottaa kaikkia Euroopan tutkimuslaitoksia, valtakunnallisia, alueellisia ja paikallisia viranomaisia sekä alan ammattilaisia, yrityksiä ja yhteiskunnallisia toimijoita ryhtymään kaikkiin tarvittaviin toimiin Design for All -periaatteen toteuttamiseksi politiikoissaan ja toiminnassaan.

Hyväksytty 9. toukokuuta 2004 EIDD – Design for All Euroopan yleiskokouksessa Tukholmassa.